

EUROOPAN PARLAMENTTI

2014 - 2019

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta

2014/2151(INI)

25.3.2015

LAUSUNTO

sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnalta

oikeudellisten asioiden valiokunnalle

aiheesta ”Uuteen yksimielisyyteen teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta: EU:n toimintasuunnitelma”
(2014/2151(INI))

Valmistelija: Catherine Stihler

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa oikeudellisten asioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. on tietoinen siitä, että teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistaminen lisää työpaikkoja ja kasvua kaikkialla unionissa ja että sillä on suuri merkitys myös sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta, erityisesti kun otetaan huomioon esimerkiksi teollis- ja tekijänoikeuksien osuus EU:n BKT:stä, työllisyys ja kaikki ne teollisuudenalat, jotka hyötyvät näistä oikeuksista ja hyödyntävät niitä, ja että sillä on ratkaiseva merkitys innovoinnin, luovuuden, kilpailukyvyn ja kulttuurisen monimuotoisuuden edistämässä;
2. painottaa, että teollis- ja tekijänoikeudet ovat paitsi tekijänoikeuksia myös muun muassa tavaramerkkejä ja patenteja ja että ne ovat kaikki hyvin tärkeitä eurooppalaisten tuotteiden ja palvelujen arvon kannalta;
3. panee tyytyväisenä merkille komission toimintasuunnitelman, jossa korostetaan oikeuksien noudattamisen varmistamista muun muassa ”seuraa rahaa” -lähestymistavan pohjalta, jolla on tarkoitus varmistaa, että teollis- ja tekijänoikeuksien rikkojille, erityisesti oikeuksia kaupallisessa laajuudessa rikkoville, aiheutuu taloudellista vahinkoa; tähdentää, että päävastuu teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta on jäsenvaltioiden viranomaisilla;
4. korostaa, että teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamista koskevat komission toimet on mukautettava digitaalisten sisämarkkinoiden kasvuun ja että niiden on kohdistuttava yhtäläisesti sekä digitaalisiin että fyysisiin teollis- ja tekijänoikeuksien loukkauksiin; toteaa, että väärennetyillä tuotteilla ja teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavilla tuotteilla käydään yhä enemmän kauppaa verkossa toimivilla markkinapaikoilla, joilla jäsenvaltioiden viranomaiset kykenevät valvomaan myyntiä vain rajoitetusti; korostaa, että markkinapaikkojen omistajat on tärkeää ottaa mukaan kaikkiin toimiin, joilla pyritään varmistamaan teollis- ja tekijänoikeuksien noudattaminen, mukaan lukien toimet väärennetyjen tuotteiden poistamiseksi ja niiden myyjien pois sulkemiseksi kyseisiltä verkkosivustoilta;
5. muistuttaa, että internetissä tapahtuvasta tuoteväärennosten myynnistä tehty vapaaehtoinen yhteisymmärryspöytäkirja on ollut olemassa toukokuusta 2011 lähtien, ja kehottaa komissiota arvioimaan yhteisymmärryspöytäkirjan täytäntöönpanon tuloksia ja raportoimaan niistä parlamentille;
6. toteaa, että vapaaehtoisessa yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistetaan sidosryhmien kuulemisten aikana sovitut lujat periaatteet, ja on tietoinen yhteisymmärryspöytäkirjan merkityksestä, sillä periaatteet auttavat vähentämään kaupallisessa laajuudessa tehtäviä teollis- ja tekijänoikeuksien loukkauksia verkkoympäristössä, ja odottaa saavansa säännöllisesti kertomuksen mahdollisten vapaaehtoisten toimien tuloksista;
7. korostaa, että on vahvistettava näitä sopimuksia koskevat suorituskriteerit, jotta niiden

toimivuutta voidaan arvioida ja tiedottaa niistä EU:n kansalaisille;

8. katsoo, että komission olisi lisäksi tarkasteltava nykyisten aloitteiden vaikuttavuutta ja harkittava mahdollisia tulevia toimia, jotka liittyvät välittäjien rooliin teollis- ja tekijänoikeuksien loukkausten torjunnassa;
9. tähdentää, että teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavista tuotteista aiheutuu paitsi suoria tulonmenetyksiä lakia noudattaville yrityksille ja Euroopan taloudelle ne myös johtavat suoraan tai välillisesti työpaikkojen menetyksiin, imagon vahingoittumiseen ja suurempiin lainvalvontakustannuksiin, koska niillä on usein yhteyksiä järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja ne saattavat uhata ja vahingoittaa kuluttajien terveyttä ja turvallisuutta; korostaa tässä yhteydessä, että tuotteen aitous ei merkitse automaattisesti tuotteen laatua ja turvallisuutta, ja että tuotteen teollis- ja tekijänoikeudelliseen tilanteeseen ja oikeuksien mahdolliseen loukkaamiseen sovelletaan eri sääntöjä kuin tuotteen turvallisuuteen ja laatuun;
10. antaa komissiolle tunnustusta sen sitoutumisesta kuluttajiin, erityisesti nuoremman sukupolven kuluttajiin, jotka eivät ole tietoisia tällaisten loukkausten seurauksista, kun se toteuttaa tiedotuskampanjoita ja muita asian kannalta merkityksellisiä toimia, ja kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään edelleen erityiskohderyhmille ja asianomaisille markkinoille suunnattuja tietoisuutta lisääviä toimia esimerkiksi kehittämällä verkossa toimivan kuluttajia varoittavan järjestelmän; panee tyytyväisenä merkille erityisesti sisämarkkinoiden harmonisointivirastossa (OHIM) olevan seurantakeskuksen pyrkimykset, joiden tarkoituksena on lisätä kuluttajien tietoisuutta teollis- ja tekijänoikeuksia kunnioittavien tuotteiden valinnalla saavutettavista hyödyistä ja helpottaa tällaisten tuotteiden saatavuutta;
11. katsoo myös, että kuluttajien olisi pystyttävä paremmin tunnistamaan teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaava tarjonta, jotta he voisivat päättää olla tekemättä tällaisia hankintoja; pitää valitettavana, että komission toimintasuunnitelmaan ei sisälly toimia, joilla pyrittäisiin parantamaan kuluttajien kykyä tunnistaa teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavat tavarat ja sisällöt, ja kehottaa komissiota pohtimaan edelleen erityisten välineiden kehittämistä etenkin parhaiden käytäntöjen jakamiseen;
12. kehottaa jäsenvaltioiden viranomaisia varmistamaan, että turvallisuusriskejä aiheuttavat teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavat tavarat sisällytetään RAPEX-järjestelmään riippumatta siitä, myydäänkö niitä kyseisessä jäsenvaltiossa laillisesti vai laittomasti;
13. odottaa saavansa vuoden 2015 loppuun mennessä tietoa olemassa olevista kansallisista aloitteista, jotka koskevat pk-yritysten teollis- ja tekijänoikeuksia koskevien yksityisoikeudellisten oikeussuojakeinojen parantamista; panee tyytyväisenä merkille tulevan vihreän kirjan siitä, tarvitaanko tulevaisuudessa unionin toimea, joka perustuisi sellaisiin parhaisiin käytäntöihin, jotka on havaittu jäsenvaltioiden rahoittamissa järjestelmissä, joilla pk-yrityksiä autetaan varmistamaan teollis- ja tekijänoikeuksiensa noudattaminen; kehottaa komissiota ottamaan huomioon pk-yritykset lainsäädäntöä laadittaessa, ja toistaa kantanaan, että ”pienet ensin” -periaatetta olisi sovellettava aina;
14. korostaa, että pk-yrityksille on ratkaisevan tärkeää, että niiden teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamiseen on olemassa selkeät ja helposti hallinnoitavissa olevat

rakenteet;

15. pyytää kehittämään teollis- ja tekijänoikeuksia koskevia sovittelupalveluja ja muita, erityisesti pk-yrityksille tarkoitettuja vaihtoehtoisia riitojenratkaisujärjestelmiä;
16. panee tyytyväisenä merkille komission ehdotuksen julkaista vihreä kirja kuullakseen sidosryhmiä maksunpalautusjärjestelmien ja niihin liittyvien järjestelmien vaikutuksista teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavan kaupallisen toiminnan torjunnassa sekä arvioidakseen, tarvitaanko tällä alalla, sekä verkossa että sen ulkopuolella, konkreettisempia toimia; katsoo, että EU:n laajuisen maksunpalautusoikeuden käyttöönotto ja soveltaminen kaikkiin väärennettyihin tavaroihin, joita kuluttaja ei olisi ostanut, jos olisi tiennyt niiden olevan väärennöksiä, voisi hyödyttää kuluttajia ja kannustaa kauppiaita tarkistamaan tavaroiden aitouden ennen niiden myyntiin panemista;
17. kannattaa toimintasuunnitelmassa korostettua jäsenvaltioiden kanssa tehtävää yhteistyötä, tietojen ja parhaiden käytäntöjen jakamista sekä koordinoitua rajatylittävän noudattamisen varmistamisen yhteydessä; suhtautuu myönteisesti jäsenvaltioiden edustajista koostuvan, teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamista käsittelevän asiantuntijaryhmän perustamiseen, sillä parhaiden käytäntöjen vaihdosta on apua toimenpiteiden kehittämisessä sekä toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa jäsenvaltioilta ja seurantakeskukselta saatujen tietojen ja niiden tekemän tutkimuksen pohjalta;
18. huomauttaa, että koulutus, joka koskee teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamista alakohtaisesti kansallisella tasolla, on keskeisen tärkeää samoin kuin sisämarkkinoiden harmonisointivirastossa olevan seurantakeskuksen rooli jäsenvaltioiden viranomaisien koulutuksessa ja parhaiden käytäntöjen jakamisessa, esimerkiksi kun seurantakeskus edistää sähköisesti saatavilla olevia kampanjoita rahalle saatavasta vastineesta ja koordinoi niitä asianomaisten virastojen ja elinten kanssa;
19. painottaa, että sisämarkkinoiden harmonisointiviraston velvollisuuden hankkia teollisuudelta tietoa teollis- ja tekijänoikeuksien loukkauksista ja tuottaa luotettavia tietoja ja analyyskejä loukkausten todellisista vaikutuksista talouden toimijoihin olisi oltava osa kymmenen kohdan toimintasuunnitelmaa ja samalla perusta jatkotoimille niillä aloilla, joilla loukkauksia tapahtuu eniten; kehottaa komissiota kehittämään sisämarkkinoiden harmonisointiviraston luomaa ACIST-tietokantaa väärentäjiä koskevien tietojen asettamiseksi saataville ja sen varmistamiseksi, etteivät julkisia hankintoja tekevät viranomaiset osta väärennettyjä tuotteita;
20. korostaa, että kyseessä olevasta teollis- ja tekijänoikeuksien tyyppistä (esimerkiksi patentista, tavaramerkistä ja tekijänoikeudesta) sekä näiden oikeuksien voimassaolotuksesta ja oikeudenomistajien henkilöllisyydestä olisi oltava käytettävissä ja saatavilla täydelliset tiedot, myös metatietojen muodossa, jos kyseessä ovat digitaaliset asiakirjat, jotta teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamista voitaisiin valvoa asianmukaisesti;
21. korostaa, että viranomaisilla on julkisten hankintojen tekijänä keskeinen rooli kaikilla tasoilla, paikallinen, alueellinen ja kansallinen taso mukaan luettuina, ja ilmaisee tyytyväisyytensä siitä, että komissio aikoo laatia ja julkaista oppaan parhaista

käytännöistä, joiden avulla kaikkien tasojen viranomaiset voivat välttää hankkimasta väärennettyjä tuotteita, sekä tehdä opasta tunnetuksi;

22. panee lisäksi merkille ehdotukset, jotka koskevat avoimen kuulemisprosessin järjestämistä EU:n asianmukaisen huolellisuuden arvioinnin soveltamisesta koko toimitusketjussa, maksupalvelujen tarjoajat mukaan luettuina, teollis- ja tekijänoikeusloukkausten estämiseksi, ja pyytää, että kuulemisten tulokset ja EU:n asianmukaisen huolellisuuden arviointia koskeva vapaaehtoinen järjestelmä esiteltäisiin parlamentille mieluummin vuosittain kuin joka toinen vuosi;
23. pitää myönteisinä kaikkia asianmukaisen huolellisuuden arvioinnin soveltamista koko toimitusketjussa koskevia mahdollisia toimia, jotka johtavat teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavien tavaroiden määrän vähenemiseen; korostaa, että toimien on oltava kohdennettuja eikä niistä saa aiheutua ylimääräistä hallinnollista rasitetta keskivertokauppiaille, ja katsoo, että toimien on lisäksi oltava joustavia, koska oikeuksien rikkojat lopettavat yhden tuotteen väärentämisen ja ryhtyvät väärentämään toista välttääkseen valvontaa;
24. kehottaa komissiota toteuttamaan sidosryhmien kuulemiset avoimesti ja ajoissa ja varmistamaan, että kuulemisten tulokset analysoidaan sekä laadullisesti että määrällisesti ja ilmoitetaan sidosryhmille, myös parlamentille ja muille unionin toimielimille;
25. kehottaa komissiota esittämään sidosryhmien tärkeinä pitämiä ehdotuksia sen jälkeen, kun teollis- ja tekijänoikeuksia EU:n taloudessa käsittelevä vuosittainen kertomus on julkaistu ensimmäisen kerran, jos vapaaehtoisia toimenpiteitä ei pidetä toimivina;
26. korostaa, että kaiken teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön on heijastettava digitaalisen aikakauden kehitystä ja siinä on otettava huomioon verkkoympäristö ja eri jakelutavat siten, että taataan tasapuolinen menettely, jossa otetaan huomioon kaikkien asianosaisten sidosryhmien intressit ja erityisesti kuluttajien edut ja heidän oikeutensa sisältöjen saatavuuteen, samalla kun tuetaan taiteilijoita, luovan työn tekijöitä ja innovointia Euroopassa;
27. katsoo, että teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisessa olisi toimittava kaikilta osin suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ja otettava tasapuolisesti huomioon sisältöjen omistajien ja käyttäjien oikeudet, joiden on oltava täysin Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja tietosuojalainsäädännön, toisin sanoen henkilötietojen suojelua, yksityisyyden kunnioittamista ja oikeussuojan saatavuutta koskevien säännösten mukaisia.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	24.3.2015
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 33 -: 1 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Daniel Dalton, Nicola Danti, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Antanas Guoga, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Jiří Maštálka, Marlene Mizzi, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Roberta Metsola, Adam Szejnfeld, Ulrike Trebesius, Sabine Verheyen, Inês Cristina Zuber
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Jonathan Arnott, Philippe De Backer, Norbert Lins, Andrey Novakov